

JAN DR. SCHNEICKERT.

PORTRET Z PAMIĘCI.

(TŁUMACZENIE Z NIEMIECKIEGO).

(Dokończenie)

5) Siwa koncentryczna obwódka; jestto już wyżej wspomniana obwódka źrenicy około 1 mm. szeroka.

6) Zwiększona źrenica; cechę tę należy notować tylko w wypadkach rażąco w oczy wpadających.

7) Gruszkowata źrenica. (Fig. 126). Źrenica ma kształt podobny do gruszki.

Fig. 126.

Fig. 127.

8) Ekscentryczna źrenica. (Fig. 127). Źrenica nie znajduje się jak zwykle w środku lecz przy brzegu tęczówki.

9) Lekkie lub znaczne bielmo na oku. Tęczówka i źrenica pokryte są częściowo bielmem barwy siwej.

10) Brak jednego (prawego lub lewego) oka, oraz oko sztuczne (szklane).

Co do sztucznych oczu należy zauważyć, że celem ukrycia tej cechy szczegółowej odnośne osoby noszą zwykłe okulary, oraz że takie oko może być w każdej chwili dla wprowadzenia w błąd wyjęte.

Dla uzupełnienia portretu z pamięci podaje się jeszcze opis: ramion, obwodu ciała, postawy, ruchów i mowy.

20. Ramiona.

Szerokość i obwód piersi pod ramionami może być: mała—średnia—wielka.

Pochylenie ramion może być: poziome—średnie—ukośne czyli w dół. Osoba o ramionach w dół pochylonych ma zwykle długą szyję, a naodwrot ramiona człowieka o krótkiej szyi są poziome. Podanie tych ramion ma dościsłe ważne znaczenie dla rysopisu, ponieważ umożliwia rozpoznanie poszukiwanej osoby z tyłu. Należy tu jednak zauważyć, że ubraniem można częściowo, a nawet całkowicie zakryć rzeczywiste pochylenie ramion.

21. Obwód ciała.

Obwód ciała bezpośrednio nad biodrami może być: mały—średni—wielki.

22. Postawa.

Postawę pewnej osoby opisuje się tylko pod względem jej cech szczegółowych, które są:

a) Pochylenie głowy w przód, wstecz, na prawo lub lewo; niektóre osoby mają szyję naprzód, zaś głowę w tył nachyloną.

b) Stopień skrzywienia pleć (grzbietu). Plecy mogą być prostopadle, względnie schylone w porównaniu z kręgosłupem lub poziome, względnie okrągłe w porównaniu z wystawieniem ramion. Wystawienie ramion określa się wyrazami: „wystające” lub „niewystające”.

c) Przyzwyczajenie trzymania ramion i rąk, np. na biodrach, w kieszeniach spodni, kamizelki, na piersi i t. p.

23. Cechy szczegółowe ruchów.

a) Chód człowieka może być: bardzo powolny (łazący), bardzo prędki, lekki, ciężki, skoczny, sztywny, kołyszący się, małymi lub wielkimi krokami, kulejący. Ostatni wypadek należy bezwarunkowo zawsze podawać w rysopisach.

b) Gesty (gestykulacja) są to samowolne lub mimowolne ruchy ciała. Krańcowe stopnie gestów opisuje się wyrazami: gesty bardzo żywe lub bez gestów.

c) Wzrok (wejrzenie) opisuje się pod względem kierunku i ruchliwości; może on być: skierowany prosto siebie albo w bok (podejrzliwy); spokojny albo ruchliwy, przeszywający, jasny, krótkowidzący i dalekowidzący.

d) Mimika (robienie min); jest to nerwowe drganie pewnych mięśni, np. kątów ustnych i t. p.

Celowem jest również podawanie w rysopisach, czy dana osoba pali papierosy, cygara, fajkę, żuje tytoń albo zażywa tabakę.

24. Głos i mowa.

Dźwięk głosu może być niski lub wysoki, kobiecy u mężczyzny i męski u kobiety.

Błędy mowy. Seplenie, złe wymawianie liter r, ł, ch, jkanie się.

Dialekty i akcent. Należy je dokładnie notować ze względu na to, że mogą wskazać pochodzenie poszukiwanej osoby.

25. Ubranie i zawód.

Przy opisie ubrania należy podawać, czy

jest nowe lub stare, staranne lub niedbane, można też dodać, czy dana osoba nosi ubranie zrobione na zamówienie, czy też konfekcyjne. Pochodzenie ubrania jest częstokroć również ważne (fabrykat angielski, francuski, niemiecki). Dobrym punktem oparcia do wyświetlenia pewnych okoliczności mogą być też znaki firmowe na guzikach i innych częściach ubrania.

Opis ubrania ma o tyle znaczenie, że z niego poznać można zamiłowanie danej osoby do pewnego rodzaju ubrań, co niejednokrotnie dopomogło do wysledzenia poszukiwanej osoby.

Z ubrania, chodu i mowy da się często ustalić stanowisko społeczne i pochodzenie pewnej osoby (np., czy jest mieszczaninem, czy wieśniakiem), oraz niektóre zawody.

Zawód niektórych osób da się rozpoznać również z pewnych znaków, np.:

Krawcy i szewcy mają z powodu nachylenia się przy pracy charakterystycznie zgięte plecy, fryzjerzy jedno ramię wyższe od drugiego. U tokarzy i rytowników skóra pomiędzy kciukiem a wskazującym palcem z powodu naciskania dłuta jest stwardniała. Szewcy mają na zewnętrznej stronie golenia blizny, powstałe wskutek ciągłego naciskania rzemienia (pociągła). Rysownicy i pisarze mają zwykle na prawym środkowym palcu oraz na lewym łokciu stwardniałą skórę (nagniotki), krawczynie i szwaczki na lewym wskazującym palcu pokłóta skórę, grający na dętych instrumentach silnie rozwinięte mięśnie policzkowe

26. Znaki szczególne.

Pod znakami szczególnymi należy rozumieć blizny różnego pochodzenia, plamy, tatuuowania i t. p. Każdy człowiek posiada pewne znaki w mniejszej lub większej ilości. Znaki szczególne na twarzy opisuje się dokładnie według kształtu, wielkości i miejsca położenia. Blizny na twarzy powstają zwykle wskutek operacji lub wrzodów.

Położenie znaków szczególnych opisuje się według ich oddalenia od pewnego oznaczonego punktu, np. zewnętrznego kąta ocznego, kąta ust, brwi, zasady nosa i t. p., np.: 2 cm. blizna pozioma 7 cm. nad lewym kątem ust.

D-R A. FRUCHTMAN.

Kontrola i ocena produktów spożywczych.

(Ciąg dalszy)

Czekolada składa się normalnie z 40—50 proc. masy kakaowej, 50—60 proc. cukru, oraz 10 proc. korzeni. Gatunki tańsze zawierają zazwyczaj dużo cukru. Czekolada jadalna może, obok wyżej podanych substancji, zawierać nadto dodatek z orzechów, migdałów, mleka i t. d.

Zafałszowania czekolady są identyczne z zafałszowaniami kakao i wymagają badania przez rzeczoznawcę.

Korzenie (przyprawy). W celu nadania niektórym pożywkom smaku i powiększenia ich strawności, dodaje się do nich pewnych substancji, zwanych korzeniami i pochodzącymi ze świata roślinnego. Korzenie te zawierają aromat swój zawarty w nich olejkiem eterycznym, ostry smak zaś—żywicom lub innym produktom. W handlu spotykamy korzenie w całkowitej ich formie lub jako sproszkowane.

Ponieważ wszystkie one pochodzą przeważnie z krajów zwrotnikowych i posiadają cenę wysoką, podlegają częstym zafałszowaniom.

Pieprz spotyka się w handlu pod 2-ma postaciami, jako pieprz czarny i biały. Obidwie postacie stanowią owoc rośliny zw. Piper nigrum L. Pieprz czarny jest to owoc suszony niedojrzały, pieprz biały zaś—suszony owoc dojrzały, pozbawiony otoczki. Pieprz czarny jest tem lepszy, cenniejszy, im jest cięższy i twardszy. Dobry pieprz tonie w wodzie.

Pieprz, pozbawiony olejków eterycznych, jest silnie pomarszczony i kruszy się w palcach. Zafałszowania polegają na domieszcze otoczki, maki zbożowej, proszku z kory drzewnej

i t. p., wykrycie których należy do rzeczoznawców.

Piment (pieprz goździkowy, korzeń angielski, pieprz z Jamajki) jest to wysuszony nie zupełnie dojrzały owoc rośliny Pimenta acris Wright.

Zafałszowania pimentu identyczne są z zafałszowaniami pieprzu.

Papryka (pieprz hiszpański, turecki) jest to dojrzały owoc rozmaitych gatunków Capsicum annum L. Zafałszowania polegają na domieszcze drzewa sandałowego, kurkumy, maki i t. p.

Kminek, koperek, anyż, korjander spotyka się w handlu zazwyczaj w stanie niesproszkowanym. Zafałszowania należą do rzadkości. Zdarzają się jedynie zanieczyszczenia.

Gałka muszkatołowa stanowi ziarno rośliny Myristica fragrans Houttuyn. W handlu spotyka się je w stanie niesproszkowanym. Wyrobione sztucznie z proszku gałki muszkatołowej, maki, glinok i olejku muszkatołowego orzeszki łatwo rozpoznać.

Kwiat muszkatołowy jestto wysuszona otoczka gałki.

Gorzycyca. Rozróżniamy gorzycę czarną i białą. Z nasion tworzy się mękę gorzyczną, zawierającą około 30 proc. olejków tłuszczowych i służącą do wyrobu musztardy.

Musztarda wyrabia się z maki gorzycowej z dodatkiem octu i rozmaitych korzeni, cukru i soli. Musztarda francuska składa się z 1/3 czarnej maki gorzycowej i 2/3 białej, angielska tylko z białej i odtłuszczonej. — Zawartość olejku gorzycowego wynosi 1—2 proc. Zafał-

szowania maki gorzycowej polegają na domieszcze maki zbożowej.

Wanilia jestto w postaci strączków niezupełnie dojrzała i wypuszczona otoczka z owocu wanilii aromatycznej, rośliny hodowanej w Meksyku i niektórych krajach zwrotnikowych.

Zafałszowania należą do rzadkości i polegają na tem, że laseczki wanilii, po odcignięciu z niej olejku, pokrywa się balsamem peruwiańskim i dla wyglądu dobrej wanilii posypuje się kryształikami kwasu benzoowego.

Goździki. Pod mianem goździków pojmujemy zupełnie rozwinięte, wypuszczone i niepozbawione swych olejków eterycznych paki kwiatowe rośliny Caryophyllus aromaticus L. Goździki znajdujące się w handlu, powinny być nieuszkodzone, składać się z kielicha i główki i posiadać ciemno brunatną barwę. Przy naciśnięciu paznokciem winien wydostawać się olejek.

Zafałszowania polegają głównie na domieszcze goździków, pozbawionych olejków, szypulek goździkowych, pimentu, maki zbożowej, drzewnej i substancji mineralnych.

Kapary są to paki kwiatowe dziko rosnącej i hodowanej w krajach morza Śródziemnego rośliny Capparis spinosa L., przyrządzone z solą i octem. Zawierają one olejek eteryczny i żywicę. Dobre kapary są małe, zamknięte, twarde i oliwkowo-zielone.

Majeranek, tymian i szalwia zafałszowaniem nie podlegają.

Cynamon, jestto wysuszona, ogolona mnie lub więcej z naskórka i niepozbawiona swych olejków eterycznych kora rozmaitych gatunków rośliny Cinnamonum.

(D. c. n.)